

interlocutoria prohibita, ex doctrina Alexandri ipost Imolam in leg. parisiensis & filii, ff. de vulgari & pupil. col. & Bart. in d. leg. solent, ff. de aliment. & cibariis legatis. Bald. in l. arbitrium, in princ. ff. qui satisfacere cog.

35 Quarta distinctio fuit Decii in cap. pastoralis, num. 4. vers. sed considerandum est appellatio. scribens, quod tunc dispositio prohibens appellationem, non prohibet ab interlocutoria, cum simpliciter de sententia loquitur, ut si dicat, quod à lata sententia in causa alimentorum, vel simili, non liceat appellari: nam tunc appellatione sententia intelligitur de diffinitiva, ut de potentiore, tum etiam, quia minus læditur eius commu- ne, quod in dubio admittitur appellatio, ut potè quia defensionem continet: at secus est (inquit ipse Decius) cum dispositio absolute, & simpliciter prohibet tali in causa appellari, tunc enim dicitur prohibita appellatio etiam ab interlocutoria.

36 Alii autem Doctores simpliciter cum parte negati- va, scilicet; appellationi non deferentem ab interlocutoria vim haud fieri, & ultra supra relat, ita affir- mant, Rebuff. in commentar. ad Regias constitutiones Gallie, tomo 3. titulo de appellat. in prefatione, num. 13. late Menoch. (cum tamen tribus declarationibus, & aliquibus ex fundamentis, de quibus nos in disputatio- ne mentionem fecimus) in dict. tract. de adipiscen. poss. rem. 4. à n. 807. cum seqq.

37 Quintam distinctionem scribit Achilles Personal. tract. de adipiscen. sub nm. 334. versiculo ego autem, quem sequitur Ruginell. tractatu de appellat. §. 2. c. 3. sub nm. 645. versiculo ab interlocutoria, in fin. fol. 118.

38 Et post hæc scripta vidi Scacciam de appellat. qu. 17. lim. 6. memb. 6. à nu. 18. cum seqq. qui utriusque partis aliquos ex Doctores, eorumque rationes, ac funda- menta refert, & absolute huic posteriori parti, & opinioni inhæret, & amplectitur, quam numero 35. & 37. non solum esse affirmat veram, sed servari etiam in praxi, & post Menoch. de arbit. libr. 1. quast. 45. num. 9. & Zucard. Angel. Anchara. Paulum, & alios, hæc etiam partem negativam sequitur Marc. Anton. Peregr. tract. de fideicommiss. articulo 46. num. 50. ubi referent aliquos Doctores contrariam opinionem tenentes, semper sibi dubitabilem fuisse eorum assertio- nem, & plures, ex hætenus relatis Doctores, hanc partem negativam absolute, & sine distinctione, tenent cum aliquibus tamen limitationibus, de quibus statim, & in alimentis idem repetit Scaccia quast. 17. lim. 7. n. 11. & 13.

39 Qui quidem post Paul. Castr. supra, in consilio 39. quod à sententia lata, l. 2. Decium in l. fin. n. 50. Cod. de edicto divi Adri. Menoch. tractatu de adipiscen. rem. 4. q. 99. sub num. 817. & 818. dicunt, quod ubi appella- tio à diffinitiva admittitur quoad effectum devolu- tivum non potest dici, quod interlocutoria non pos- sit reparari per eandem appellationem. Et tacite ven- dentur innuere, quod ubi datur prohibitio appella- tionis quoad utrumque effectum, tunc irreparabilem esse interlocutoriam, & cum Bald. Zucar. Meno. & Ma- ran. locis superius citatis dicunt, etiam in possessorio cessare hanc irreparabilitatis considerationem, cum ad- huc remaneat iudicium petitorii, quo gravamen per in- terlocutoriam illatum reparatur, & sic respondent argu- mentis in contrarium adductis, & secus foret, quando super proprietate non exspectatur aliud iudicium, ut post Bald. Peregr. ubi proximè, n. 48.

40 Sed verum, nos amantes cognoscimus, harum di- stinctionum neutram aded esse universalem, & com- pletam, quin difficultate infinitas quælibet admitat, quas sigillatim in specie, ne proluxius videat, non de- monstro, quas quilibet poterit per sui discursum facil- lime nancisci, quid sit dicendum in tam utili, ac quo- tidiana quæstione.

41 Ego autem ex mente omnium Doctores distin- ctionem unam sui meditat, quæ & copiosa, & univer- salis videtur, cunctas vincens difficultates, & omnia comprehendens, quæ intellectum, & humilem, & quietum redditura censo: Aut enim loquimur in causa, à qua prohibetur appellatio, quoad unum effectum tan- tum; nempe, suspensivum; aut loquimur de causa quæ appellatio prohibita est quoad utrumque, suspensivum, & devolutivum simul, ut in priori libenter admittamus opinionem illorum, qui affirmant, & absolute tenent, appellatione prohibita in causa principali, intelligi etiam prohibitam ab incidenti in eam, vel emergenti gravamine, quos retulimus in posteriori parte quæstionis, cujus rationes, & fundamenta huic primo distinctionis mem- bro quadrant, atque conveniunt, & ex his etiam adduc- tis in secundo.

Quo casu iudex nullam vim faciet, si huiusmodi appellationi negaverit dilationem, & per Senatam hoc ita declarandum, causam sibi remittendam esse, prout quotidie declaratur, & communiter practicatur, quod extende etiam ad statutum, disponens tamen in genere, & absolute, ut si dicat, non appelletur à potestate, vel à præfecto prætorio, vel non appelletur in tali causa: nam tunc etiam ab incidentibus, & emergenti- bus, & alia qualibet interlocutoria sententia, vel præcepto censetur appellatio prohibita, argumento text. in l. 1. Cod. de officio præfecti prætorio, quia tunc tangit ejus dispositio universalem omnes causæ articulos, ut per Bart. in leg. solent, ff. de aliment. lega. Bald. in l. 1. in princ. Cod. de sentent. præfecti prætorio. idem Bald. in cap. pasto- ralis, §. fin. de officio delegati, sibi contrarius leg. si ex causa, §. nunc videndum, ff. de minoribus, idem tenet Abb. in cap. pastoralis, num. 6. de appellat. Philipp. Franch. in cap. interposita, §. ille, col. 5. versic. quinto pone quod pars. vel partes veniunt, & c. de appellat. quo loci mordet Bald. in cap. causam qua, col. fin. ante fin. de rescript. & similem considerationem in statuto prohibente compromissum, facit Soci. senior consilio 300. columna 3. ad finem, l. 2.

Quod etiam probatur, nam oratio indefinita negati- vè concepta universalem significationem habere, & intelligentiam, dixit textus in leg. qui ducenta, §. utrum, ff. de rebus dubiis, & gloss. quam ibi notant Fulgo. in leg. juris gentium, §. sed si fraudandi, ff. de pactis, Decius consilio 3. columna. 4. idem in consilio 490. columna. 3. Phi- lipp. Prob. in cap. ut circa de electione in 6. Hieron. Cagnol. in l. 1. n. 8. ff. de regul. juris. Decius in rubrica ejusd. tituli num. 8. & est ratio, quia negatio apposita subiecto, aut termino communi, facit orationem universalem, ut comprobatur Covarr. lib. 1. var. cap. 13. n. 7.

Si autem statutum non ita absolute, & generaliter loquatur in appellatione neganda, sed magis in specie, ut puta, à sententia potestatis, & c. tunc solum intelligi negatam appellationem à diffinitiva, non ab interlocutoria, quia cum statutum sit stricti juris, ita strictè interpretandum esse in strictiori, & sic in potiori signifi- cato, prout est diffinitiva; & quia statutum appella- tionem prohibens est odiosum, & sic non ampliandum ut comprehendat laxiorem significationem, & tunc etiam quia minus læditur jus commune, per quod regulariter permittitur appellatio, quæ defensionem continet, ut in specie: ita hæc limitationem litè compro- bant omnes Doctores relati, ultra quos, ita etiam affir- mant Florin. in leg. proinde, §. notandum, ff. ad leg. Aquil. Bald. in additio. ad Speculat. tit. de sententiis, columna. 2. versic. nomine sententia. Alex. in l. 2. ff. de appella. recip. & in consil. 1. 2. p. Angel. in l. fin. in prin. de leg. 1. & in leg. stipulationes non dividuntur, de verborum oblig. & in re- perto in verbo arbitri, si ex forma statuti, & hæc exten- sio non procedit extra terminis statuti, de quo loquitur, cum ut diximus, sit stricti juris, non autem in alia juris dispositione, quod adhuc etiam declara, nisi iden- titas rationi aliud suadeat, nam si ratio, propter quam appellatio prohibetur, per statutum à diffinitiva, seu sententia

sententia in causa, militat, & viget in interlocutoria, ut puta quia non recipit dilationem, vel sit periculum in mora, vel alia similia: tunc etiam statutum prædicto in specie disponente, appellationis prohibitio exten- denda est ad interlocutorias, & ad totam causam, ac si generaliter, & absolute disposuisset, ut in specie hæc declarationem, & limitationem ponit Fel. in d. c. causam qua, colum. si. circa fin. de rescriptis, secundum Bene- dictum de Piombino in l. etiam, §. absens, ff. de manu- missis vindicta, propter glossam in d. l. in verbo sent. de re jud. & per Alex. in l. 1. ad finem prin. ff. quod quisque juris, & allegat Paul. Castr. conf. 23. dicentem, & late probantem, statutum Padicanum loquens de sen- tentia, habere locum etiam in interlocutoria ob omni- modam paritatem rationis, quod consilium ego non inveni in meis; tamen doctrina, & limitatio Felini optima, & iudicialis est, quam nota.

Secundò extende, & declara supradictam resolutio- nem, quæ diximus appellationem prohibitam per legem, statutum, vel pactum, aliæ quavis dispositione censori etiam prohibitam ab incidenti, & emergenti, aliæ quavis interlocutoria: ut intelligatur non solum de ea interlocutoria simplici, & à qua aliàs non ad-

mittitur appellatio, ex leg. ante sententia tempus, Cod. quorum appell. non recipi, & ex Concil. Trident. sess. 4. de reformatio c. 20. & ex eodem Concilio c. 2. de reformatio- ne sess. 13. sed etiam de ea interlocutoria, à qua aliàs permittitur appellatio, de quibus in capitul. Concilii Trident. latius per nos in c. 1. supra hæc 2. p. ex ratio- nibus & fundamentis, quæ adduximus, ad corroboratio- nem posterioris partis nostræ quæstionis, quæ omnia hæc suppleri potest, & quia esset aliàs inanis, & sine dubio ferè Doctores, disputato quæstionis, quod etiam probatur ex Menoch. in 2. rem. 4. de adipiscenda. possess. n. 820. & 867. dicente, hæc doctrinam supra- dictam procedere etiam in interlocutoria, quæ sapit, & habet vim diffinitivæ ex Zachardo in repetitione, l. fin. Cod. de edict. Divi Adri. tol. n. 439. & ex Bald. in leg. unica, C. si momenta. poss. fuerit appellat. & Angel. in l. fin. §. penult. ff. de appell. licet rationes, quas ipse ibi adducit, non multum satisfiant.) Marant. in spec. 6. p. act. 2. verbo & quandoque appellatur, n. 312. fol. 505. Ozarus decif. 2. §. num. 8. Scac. de appellat. quast. 17. limit. 6. memb. 9. à n. 5. & sequentibus fol. 399. & est de mente omnium Doctores, de re hac tractantium ab- que aliqua difficultate Marquessan. de commiss. 1. p. c. 21. n. 54. post Rebuff. Contard. & alios.

Illis tamen Doctores assentibus appellari posse ab interlocutoria, licet non appelletur à diffinitiva la- ta in possessorio, satis responderit infra, p. 3. c. 5. ad fin. versiculo qui autem contrarium, & c. quod vide.

Hoc tamen primum distinctionis membrum, quo dicimus, vim nullam esse posse; si iudex non detulerit appellationi ab interlocutoria, in causa, à cujus diffini- tiva prohibetur quoad suspensivum tantum, limitan- dum est. Primò, ut non procedat interlocutoria lata super competentia, vel incompetencia iudicis, quia ab hoc casu etiam in causis, & iudiciis privilegiatis ap- pellationem ut legitimam fore admittendam, dicit in nostris terminis Jacob. Menoch. de adipiscen. poss. d. rem 4. num. 822. si quidem non censetur rejecta appel- latio à simili interlocutoria, quanquam regulariter ab interlocutoria non recipiatur, ut per Angel. consilio 195. Domina Guilielmina, idem docuit Bald. in l. 2. num. 13. Cod. de Episcop. audi. ex textu in authent. habita, ubi gl. Cod. ne filius pro patre, & c. significantibus, de officio delega. & idem tradunt Decius consil. 49. col. 2. ver- siculo tertio facit, Guido Pape qu. 10. Jaf. in leg. quod iussit, num. 25. de re iudicata, Ruinus consilio 1. num. 4. lib. 4. Curtius Jun. consilio 124. num 13. Minfing. in suis observationibus, centuria 3. observat. 35. Granur. in annotat. ad Vestrum. lib. 3. c. 10. num. 6. & ideo hæc Salgado de Protect. Reg.

incompetencie exceptio quandoque opponi potest, sententiæ ad executionem impediendam, si ve ea pro- cedat ex vi iudicati, si ve statuti, vel pacti inter partes ini- ti, tam in actibus judicialibus quam voluntariæ iurisdictionis, ita ut aliter faciens cedat à causa, ac iure suo privetur, & processus sit ipso iure nullus, quamvis prohibeatur appellatio, quia non censetur prohibita illa, quæ interponitur à iudice incompetente; prout late deducit, & seriatim explicat Coler. de processibus execut. c. 1. p. 2. num. 7. usque ad numerum 16. & c. 1. §. 6. p. 4. n. 54. usque ad n. 66. Gratian. disceptation. forens. 1. tomo, c. 54. numero 9. & magis in specie etiam quod quando statutum prohibet appellari, non comprehendat appellationem ab incompetencia iudicis sententia, sed imò eo non obstante, appellatio licita reputetur, probant Federicus consilio 66. num. 1. incip. cum secu- dum, sequitur Decius cons. 49. col. fin. ad medium, vers. tertio facit concludit etiam Ang. cons. 195. Domina Guilielm. in fin. Roland. conf. 33. n. 6. lib. 4. & ab ali- quibus fundamentis contrariis hanc excipit, & probat opinionem Gratian. in d. discepta. forens. 1. tomo, c. 77. à princ. licet de hac limitatione dubitet post hæc Scaccia de appellat. quast. 17. limit. 6. membro 7. à nu. 47. fol. 584.

Et quoniam iurisdictionis defectus, exceptio, & im- pedimentum cætera omnia excedit, & in generali legis prohibitionem, vel exclusionem exceptionis, hæc quæ ex iurisdictione provenit, ut magis favorabilis, & magis privilegiata non censetur prohibita, nec dempta. Cardinal. & Immol. in clem. 1. de sequestratione poss. & fructuum, per glossam ibi, verbo non obstante, ad idem est optima glossa in c. nostra, verbo momenti, de procur. & similis gl. in c. exceptionem, verbo condemnatus, de ex- ceptionibus, Barb. in c. jurabit, colum. 3. de prob. Domi. con. 24. columna. 5. n. c. ea qua, col. 2. de re jud. & in c. pastoralis, col. 4. de exceptio. Alexand. in consilio 77. n. 8. lib. 2. Ant. Corlet. in suo singulari, in verbo statutum incip. statuto cavetur, Bald. in l. generaliter colum. 1. c. de Episcop. & Clericis, Romanus cons. 42. & cons. 115. Paul. Castr. consil. 99. lib. 2. Hipp. in singulari 10. idem in l. ult. nu. 49. ff. de iuris. om. jud. Ludovic Gomez in tractat. utriusque signatura. n. 75. Decius con- silio 8. num. 6. & consil. 38. n. 7. Paris. consilio 45. n. 28. lib. 1. consil. 24. n. 102. lib. 2. & copiosè Vantius in tractatu de nullita. sententiar. titulo de nullita. ex defectu iuris. à princ. Covarr. in pract. quast. c. 25. num. 4. ex quibus omnibus constat simul, tale obiectum iurisdictionis, talis esse potentia, ut impediat executionem trium sententiarum conformium, ergo multò magis impedit executionem sententiæ primæ, quæ super eo lata est, & per consequens vim fieri, & omnino repo- nendum fore tribunal per vim violentiæ additum, declarabit.

Secundò limitandum est, & hic non inutile erit ex- aminare illam celebrem, frequentemque, & quotidianam quæstionem; an iudex Ecclesiasticus vim faciat, non deferens appellationi interpositæ à sententia interlocutoria, lata super legitimatione personarum, an tu- tor, procurator, hæres, & similes sint legitimæ per- sonæ, vel non, si ve sit in iudiciis summariis, execu- tivis & quæ celeritatem requirunt, si ve aliis à quorum principali sententia non licet appellare, quoad effectum suspendendi, & omnia disputatione brevitatem profi- tentes in presenti quæstione assertivè dicimus, vim hoc casu iudicem facere, quoniam ab hoc gravami- ne, iusta & legitima reputatur, appellatur, supponendo, quod in iudiciis, quantumvis summariis, & executivis, & extraordinariis personas litigatorum legitimize ne- cesse esse. Bald. in leg. fin. Cod. de edicto Divi Adri. tol. len. q. 5. princ. vers. 8. Parlador. lib. 2. rerum quotidianar. c. fin. 3. par. §. 1. num. 8. & ideo in eis iudiciis incapa- citatis exceptionem legitimam esse, & obstanturam

latissime prosequitur in remedio leg. fin. C. de edicto Divi Adri. & explicat Menoch de adipiscenda poss. rem. 4. a n. 737. Pluribus Doctoribus relatis, Pedem. decis. 1. a n. 35. dixit, quod in quocumque iudicio, etiam summarissimo, & sub quavis forma agitato actor, & reus debent legitime comparere, ex l. licet, C. de procurato. Bart. in extrava. ad reprimendum, in verbo vel legitime, per text. in l. quidam referunt. ff. de iure codicillorum, cum aliis allegatis a Vantio de nullitate sentent. tit. de nullit. sententia ex defectu inhabilita, Roland. a Valle cons. 46. n. 1. & 2. volum. 2. & alii plures relati a Pedemont. ubi proxime, ubi hanc regulam dupliciter limitat, quem vide, de quibus Deo dante infra, videbimus 4 p.

62 Quæ exceptio, & obiectio talis est naturæ, & cæteras exceptiones limitat, ut non intelligantur exclusæ ab statuto, quo exceptiones omnes adversus instrumentum & etiam garantigiatum excluduntur, ut scriptum est a Bartol. in l. 1. §. & parvi refert. ff. quod vis, aut clam, n. 6. quam sententiam Bartoli apud omnes probatam esse testatur Parla. d. l. 2. rerum quotidiana. c. fin. 3. 63 p. §. 1. numero 8. quapropter quodcumque opponi potest, & etiam post tres sententias, l. licet, C. de procur. Hippolyt. in leg. si quis. ff. de quest. n. 10. Mararanta de ord. iud. 4. p. in 9. d. n. 38. & in eadem parte, d. ult. n. 16. post Bald. Alexand. & Jasonem per eum allegatos, late prosequitur Sebastian. Vanti. ubi proxime, & in titulo an qualibet sententia possit dici nulla, n. 16. ubi dicit, hoc procedere, etiam si causa coram Principe ageretur, idem Pedemont. ubi supra n. 26. itaque nihil mirum, ut etiam hoc in ea causa sit exceptum.

64 Et in specie quando iudex pronuntiat per suam interlocutoriam, procuratorem legitimum non esse, vel principalem non habere legitimam personam standi in iudicio à simili interlocutoria licere appellare, loquendo in remedio summarissimo l. fin. Cod. de edict. Divi Adri. in quo non potest appellare, ita limitat Jacobus Bald. in l. 2. si clericus, num. 4. C. de Episcop. audientia, & ex Signorolo, consilio 14. num. 5. dicente, appellari posse ab ea interlocutoria, qua pronuntiatum fuit, aliquem esse, vel non esse tutorem, argumento authent. habina. C. ne filius pro patre, & eam esse rationem Bald. & Signor. sentiunt, quod secum executionem trahit, nec alia diffinitiva speratur, ita etiam solere concedit appellare ab interlocutione lata super legitimatione personarum, scribunt Petrus Duënas in reg. 52. fall. 1. & Nicol. Anton. Granu. in annotatione ad Vestrum, lib. 3. c. 10. n. 7. ultra quos idem tenet Angel. Soci. & Jaf. in l. arbit. colum. 1. ff. qui satisfacere cogantur. Petr. Ferrar. in praxi in forma interlocutoria super legitimatione persone, Joan. de Anania cons. 93. viso processu. Philipp. Franc. per textum ibi in c. ex part. 3. ex appellat. col. 2. & in cap. cum cessante, in fin. de appellat. Salicetus in leg. post sententiam, colum. 2. vers. ad 4. Cod. de sentent. & nos diximus supra, cap. 1. a n. 46. cum sequentibus, in hac 2. p.

66 Et ideo dixit in beneficio Curato, (in quo proceditur summarie secundum Clem. dispensiam de iudiciis, & non admittitur in ejus provisione appellatio ex Conc. Trid. sess. 24. de reformatione, c. 18. & sess. 7. c. 13.) inquit igitur Hieronym. Gonzal. in reg. reserva. titulo in annotatio. nulli. & attent. in causis benef. num. 187. & 188. quod hoc casu admittatur appellatio, si interponatur à declaratione, vel non declaratione, quod aliquis ex oppositoribus sit, vel non filius patrimonialis, aut aliàs persona legitima, ex Men. ubi proxime, & Antonio Gravatio, Petro Duënas supra relatis, & Bald. in Margarita decretalium verbo appellat. q. 8. qui Gonzal. ita loquitur retento themate n. 187. ubi loquutus est de Parochiali, & beneficio curam animarum habente; & ideo in questione concludo, vim facere iudicem, non admittentem appellationem ab interlocutoria, super legitimatione personæ, etiam in causis summaris, & executivis, & aliis, à quorum diffinitiva non appellatur quoad effectum suspensivum.

Iterum & nunc alia se offert tollenda difficultas, quæ solet oriri ex illa questione, an his casibus, & causis à quarum diffinitiva non licet appellare, quoad suspensivum saltem, si appellatio non admittatur ab inordinato processu, vis fiat à iudice. Et notabilis oritur difficultas, imò augetur ex resolutione principalis nostræ questionis, quam sursum veram vocavimus, ac probavimus etiam, appellationem scilicet non admittendam super incidentibus, vel emergentibus, in simili causa non appellabili, ad quam pariter, quod in præcedenti respondeo, vim fieri, scilicet quoniam hoc casu appellationem permissam esse, omnes fatentur, sicutdem Zuch. in l. fin. Cod. de edicto Divi Adri. tol. n. 436. 69 affirmat, quod licet in iudiciis possessionis, aliisque similibus casibus non recipiatur appellatio, quoad causæ merita, & substantiam, hoc est, quoad sententiam diffinitivam, & finalem causæ decisionem; nihilominus tamen & ab inordinato processu recipitur.

Idem quo Zuch. antè docuere Bald. in cap. ex con. questione, nu. 1. de restitutione spolia. cujus originaliter fuit doctrina hæc, ubi reputat notabile dignum, Jason in l. 1. n. 5. versiculo limit. 2. qui singulare commendat C. de bonorum poss. secundum tab. ubi Decius n. 6. versiculo 5. & ab ordinato, idem Decius in d. lim. fin. n. 47. versiculo sed post. Bart. in l. 2. colum. 2. ff. de appell. recipi. idem affirmant Catelianus Cota in suis memorabilibus, verbo appellari non licet. Covarr. in practica. quest. c. 23. num. 8. versiculo caterum licet. Natta consilio 121. nu. 4. lib. 2. Joseph Ludovicus decis. 39. numero 8. idem dicit Ozafcus decis. 25. num. 14. Petrus Surd. decisione Mantua 16. num. 16. & 17. Hieronym. Gonzal. in regul. reservato post glossam. 9. §. 1. in annotatione contra nullitatem, & attentam. in causis benef. n. 202. & gloss. 6. n. 224. & 225. de quo articulo quia late tractavimus infra. 4. p. cap. 13. per totum, hic omitto.

Nec est ferendus Gonzalez ibi, qui, num. 222. cum sequenti, hæc sumpta occasione appellationis ab inordinato processu, de quo loquuntur Doctores, ob gravamina alia voluit eam extendere, citatis aliquibus ex supradictis autoribus, qui omnes solum loquuntur uno ore in inordinati processu gravamine, sicque in aliis ab ejus doctrina cavendum est, cum supradictis omnino repugnet: quod autem de appellatione ab incompetente iudice dicit, admittendum est ex his, quæ paulò ante diximus, quod veritas est, quod nota, ne decepti, vide etiam quæ nos supra, c. 1. n. 46. & sequentibus, in hac 2. p. diximus.

Ex qui resolutione infero, vim fieri à iudice non admittente, seu differente appellationi ab eo positæ, eò quod ubi debeat procedere summarie contra text. in Clem. sepe de verborum signif. & servare ordinem ibi traditum procedit ordinariè, servato juris ordine, & terminis, altera patrium contradicente: quia cum tunc id facere, nec sic procedere valeat, argumento text. celebris in d. clement. sepe, ibi, tamen in præmissis casibus solemniter iudicarius in toto, vel in parte non contradicentibus partibus observetur, non erit processus propter hoc irritus, nec etiam irritandus, considerando illa verba, (partibus non contradicentibus) quoniam si contradicunt, processus erit irritus. Quam etiam considerationem exigit gl. ibi verb. solemniter ordo, & verbo non contradicentibus, in verbo partibus, ubi citata hæc multa dubia præponens, resolvit; omnino videnda ad propositum, quam sequuntur ibi Card. Petrus Ancarra. Immola, & novissime reperentes, & late Marant. in 4. disp. per totam, quapropter ab hoc gravamine appellari licere, appellationemque legitimam esse, rectè affirmat. Marc. Anton. in celeberrimo suo consilio 121. num. 3. tomo 1. rationem deducens num. sequenti,

sequenti, ex doctrina, quam mox diximus, quia etiam in iudiciis summaris, in quibus licet aliàs non possit appellari, tamen appellare permitti ab inordinato processu, & quod etiam idem dicendum est, iudicem in viis executivis iudicii ordinem perturbantem, & procedere velit ordinariè; & idem ego intelligo à fortiori in casibus econtra, quando debuisset ordinariè procedere, vel summaria vel executiva viâ rem cognoscat, ut notatur in d. gl. & dicti Doctores, bene probat Bartol. in cons. ad reprimendum inter tractatus, ejus verbo summarie, n. 33. & supra.

73 Aliterque dicendum erit, quando ita vel à jure, iudice, vel à Papa procedere jubetur, secundum dict. clement. sepe in princ. non tamen quando iudicis potestati hoc relinquitur, ut possit sic procedere, juxta textum in clement. dispensiam, de iudiciis, & ibi dicit verbo valeat gloss. quia tunc etiam partibus reluctantes potest ordinariè procedere, ut firmat gloss. verb. non contradicentibus, in princ. & clem. sepe, quia quidquid iudicis potestati relinquitur, id subijcitur juris necessitati, leg. non quidquid, ff. de iudiciis & tenet Catelianus Cota in memorabilibus, verbo arbiter, cui data est potestas, per Baldum in leg. nulla circa fin. ff. de legibus, argumento illius text. & eorum, quæ tractat Innoc. in cap. novit. in 1. columna, post princ. de iudiciis, & ex aliis dicentes, quod arbiter, cui data est potestas procedendi summarie, & de plano, potest nihilominus procedere ordinariè, & ejus processus valebit, quoniam servare ordinem iudiciorum, non potest nocere, & idem tenet Maranta in d. 4. disp. quapropter cum nullum potest gravamen considerari; appellatio inanis censenda est, nec admittenda, quia generale est in omnibus casibus, in quibus aliquid committitur à lege, vel à superiori in potestate iudicis, & non in necessitate; ut quia potest aliquid facere, si vult, non tamen tenetur, juxta d. l. non quidquid, quia tunc si iudex illud non facit, non potest ab eo appellari, ex quo facere non debebat, secundum Felinum in cap. super his, nu. 5. de accusatio. Marant. de ordine iudicio 6. p. titulo de appell. nu. 354. pro cuius appellationis delatione, si curia adeatur vim non fieri, iudicique causam remittendam declarabitur, prout etiam & nos late probavimus infra, 3. p. c. 13. per totum.

76 Aliam etiam nostra resolutio patitur limitationem, ut scilicet in summaris, & possessionis, aliisque iudiciis; à cuius diffinitiva non admittitur suspensiva appellatio, tamen ab admisione testium inhabilitum, vel post terminum probatorum licitam esse, ex Bald. Aufserio, Ozafco, Vestrio, Contard. & aliis probavimus supra, cap. 1. num. 154. hac 2. p. & supra.

77 Ulterius limitatur, quando sententia esset lata per injuriam, seu dolum, quia tunc potest appellare ab eadem interlocutoria. Bald. consilio 217. verba libelli. in fin. sub n. 9. versiculo concludendo, lib. 2. Nicellus de concordia, glossa concord. 6. vers. sub n. 26. fol. 191. Rebuff. tractatu de sent. execut. articulo 9. gl. 5. num. 9. vers. fallit. quando, Marant. in speculo, p. 6. act. 2. princ. in verbo & quandoque appella. limi. 10. num. 315. fol. 505. Scac. de appellat. quest. 17. limi. 6. membro. 7. a num. 76. & sequentibus, fol. 38. Brededo tract. de appell. part. 1. tit. 1. verbo lex columna 23. latissime Casar. Contard. in leg. unica. limi. 10. n. 1. 2. 3. & sequentibus, qui n. 1. & sub n. 2. quem sequitur Scaccia num. 77. hoc ampliat in sententia lata per latam culpam, quæ dolo æquiparatur, quæ nota, quia jam sic practicavi.

78 Et ratio hujus limitationis ea est, quia sententia lata per dolum iudicis, nulla est, aded ut non transeat in rem iudicatam, Contard. supra, num. 7. & Scaccia n. 78. est ergo universalis, & communis limitatio ad omnes sententias merentes executionem, ut illam omnimodo admittatur, quando sententia ex aliquo juris defectu nulla est, vel quando sententia est evidenter injusta, quæ nulli æquiparetur, quia quod nullum est, Salgado de Protect. Reg.

executionem non meretur, textus est, in l. 4. §. condemnatum ff. de re iudic. Bald. l. uni. columna 2. num. 5. vers. denuo quero, Cod. si de moment. possess. Abb. consilio 15. in causa que paulo post in princ. lib. 2. Marant. in suo speculo part. 6. act. 2. princ. in verbo & quandoque appellatur, limi. 6. n. 311. fol. 505. Vestrius in practica. lib. 7. cap. 3. versiculo ad ubi, sub n. 6. fol. 191. Sca. ubi proxime, n. 79. & sequentibus. Lancelot. Robert. de attent. 1. p. c. 12. limit. 25. num. 15. Achilles Personal. tractatu de adipisc. possess. nu. 334. & 347. versiculo praterea dato tomo 3. p. 2. fol. 269. Joan. Baptist. Pontanus tract. de spolio lib. 4. & ex Bart. mente tenet late Casar. Contard. in dict. leg. unica, limi. 9. num. 2. Cod. si de moment. poss. Zuch. in l. fin. num. 447. C. de edicto Divi Adri. Menoch. de adipisc. poss. rem. 4. quest. 100. num. 850. quia dispositio generalis non trahitur ad ea in quibus est evidens iniquitas. Plurimos citat Contard. ibi d. limi. 9. num. 4. & 14. & nos dicimus late infra, 3. part. cap. 9. per totum, & variis etiam in locis ubi quam plures alios Doctores congestimus.

Secundo autem distinctionis membro questionis principalis propositæ, nempe; quando sumus in causis à cuius diffinitiva sententia appellatio prohibita est quoad utrumque effectum, & devolutivum, & suspensivum simul, admitto libentissimè opinionem illorum affirmantium, prohibitam appellationem à diffinitiva in aliqua causa, prohibitam non censeri ab interlocutoria, lata super incidentibus, vel emergentibus articulis in ea, etiam si sit quodlibet gravamen, & non qualificatum, nempe; ut non habeat eas interlocutoria vim diffinitivæ, nec sit præjudicialis causæ principali; quod probo hoc solido & evidenti fundamento: quoniam tunc permittitur ab interlocutoria mera appellari ante diffinitivam: inter alias limitationes, nempe, quando gravamen per interlocutoriam illatum, non potest reparari per appellationem à diffinitiva, probatur in Concilio Trident. sess. 24. de reformat. c. 20. ibi, nisi à diffinitiva, vel à diffinitivæ vim habente, vel ejus gravamen per appellationem à diffinitiva reparari nequeat, & c. text. etiam in l. 2. ff. de appellat. recipi. l. 13. tit. 2. part. 3. l. 3. titulo 18. lib. 4. recopil. Bartol. in d. l. 2. ubi omnes cæteri Doctores in leg. Cod. de Episcop. audient. Rebuff. in repetit. leg. quod iussit, num. 76. versiculo 3. quando damnatum, & c. Card. Tuschus 1. tomo, consilio 359. Paz in praxi 6. part. tomo. 1. in proemio. num. 20. cum sequentibus, Carrer. in practica crimin. in tractatu de iudiciis, & tortur. §. circa quintum nu. 21. Marfil. in pract. §. nunc videndum. num. 2. & in §. expedita, num. 70. & in l. 1. in princ. num. 14. Catelianus Cota in memor. versiculo appellatione interposita nihil. innova. Anton. Gomez. 3. tomo variarum, c. de tortura reorum, n. 13. Franc. Marc. de cif. 60. incip. quan. qualiter sit perveniendum, nu. 5. Prosperus Farinac. in praxi crimin. quest. 38. num. 12. cum sequentibus, Bernard. Diaz regul. 39. Petrus Duënas reg. 52. fallen. 2. Rebuff. ad concordatam Francie, titulo de frivolis appell. in rubr. sub gl. prima, in fin. vers. fallit. quando gravamen. fol. mibi. 688. Lancelot. Robert. de attent. 2. p. c. 12. limi. 1. num. 92. cum aliis exactissimè adductis in specie supra hac 2. p. c. 1. ubi allegavi quamplurimos Doctores alios ultra hic citatos, à princ.

Ergo in casibus in quibus nullo modo à diffinitiva permittitur appellare, gravamen illatum abque dubio dicendum est irreparabile, per appellationem à diffinitiva, cum nulla expectetur appellatio, nec remedium aliud, quæ ratio non convenit: ubi tantum prohibetur appellatio quoad effectum suspensivum, cui nihil detrahitur, quominus possit de sua iustitia, & injustitia, seu gravaminibus, sibi factis in prima instantia, à iudice inferiore, pars docere coram iudice ad quem, prosequendo suam appellationem, ut omnia vel annullentur, rescindantur, vel revocentur, licet iterum sententia diffinitiva ad executionem trahatur, non ideo impeditur appellatio, & ejus prosecutio, Et sic non possumus